

Česká republika

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Starý Smolivec, okres Plzeň-jih

Starý Smolivec 80, 335 01 Nepomuk 1

Identifikátor školy: 600 070 174

Termín konání orientační inspekce: 25. a 27. září 2002

Čj.:	044 199/02-5120
Signatura:	od4aw141

CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Jednotřídní předškolní zařízení je zřízeno jako organizační složka obce. Adresa zřizovatele: Obec Mladý Smolivec 95, 335 01 Nepomuk 1. Kapacita 25 dětí je plně využita dětmi z obcí Starý Smolivec, Mladý Smolivec, Roželov, Radošice, Budislavice, Kasejovice a Kladrubic. Orgánem státní správy je Okresní úřad Plzeň-jih, referát školství, Radobyčická 14, 306 04 Plzeň.

Součástí předškolního zařízení je školní jídelna s kapacitou 50 jídel. Její činnost nebyla předmětem orientační inspekce.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

V Mateřské škole Starý Smolivec, okres Plzeň-jih pracují čtyři zaměstnanci. Pedagogickou činnost zajišťují dvě odborně a pedagogicky způsobilé učitelky s dlouhodobou praxí. Nepedagogickými zaměstnanci jsou kuchařka a školnice-uklízečka. Topení a údržbářské práce zabezpečuje obec prostřednictvím svého zaměstnance (civilní služba).

Rozvržení pracovní doby zaměstnanců je přizpůsobeno potřebám dětí a rodičů. Překrývání úvazku učitelek již od 9:00 je v souladu s trendem individualizace výchovně-vzdělávacího procesu a zajišťuje optimální podmínky práce v heterogenní třídě.

Systém vedení zaměstnanců školy je realizován na demokratickém principu. Významné místo zde má analýza vlastní práce a společné hledání cest pro další zkvalitňování činnosti předškolního zařízení. Ředitelka školy provádí pravidelnou kontrolní a hospitační činnost, jejíž výsledky slouží k plánování, dalšímu vzdělávání, ale také k hodnocení. Tak je optimálně zajištěna funkčnost a adresnost přijatých opatření a tím i účinnost zpětné vazby.

Významným prvkem je snaha obou pedagogických pracovníků dále se vzdělávat. Škola má zpracován Plán pracovního rozvoje se stanovením dlouhodobých i krátkodobých cílů. Množství a tematika navštěvovaných seminářů i zjištěná orientace v odborné literatuře jsou vzhledem k velikosti školy a její vzdálenosti od školicích center příkladné. Svědčí o tom, že obě učitelky považují profesní růst za nezbytnou součást své práce.

Během orientační inspekce bylo zaznamenáno velmi příznivé pracovní klima. Všem zaměstnancům jde evidentně o blaho dětí. Je vytvořen spolupracující kolektiv příznivě působící na pocit klidu a bezpečí dětí.

Provoz školy se opírá o kvalitně zpracované dokumenty (Organizační řád, Provozní řád, Pracovní řád, Vnitřní řád pro zaměstnance). K rodičům je směřován Vnitřní řád školy, kde jsou definovány povinnosti, ale i práva rodičů, dětí a zaměstnanců školy. Informační systém uvnitř zařízení je veden běžným denním stykem všech zaměstnanců a pravidelnými pedagogickými a provozními poradami. Pro vnější informování slouží nástěnky, preferován je však přímý styk

s rodiči dětí zejména při neformálních akcích, které škola organizuje. Některé z těchto akcí jsou určeny široké veřejnosti. Tím se škola dostává do povědomí občanů, je kladně vnímána a její činnost podporována.

V mateřské škole jsou vytvořeny vynikající personální podmínky, které umožňují realizovat kvalitní práci s předškolními dětmi.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola sídlí v jednopatrové budově. Původně dvojtřídní, nyní jednotřídní zařízení má pro svoji činnost k dispozici rozsáhlé, světlé a optimálně vytápěné prostory. V přízemí je třída s hernou, šatna, kabinety, sociální zařízení a kuchyně. V patře je umístěna stálá ložnice s hernou pro děti, které nespí, malá tělocvična a sociální zařízení. Kolem budovy je školní zahrada se starším, ale dosud funkčním kovovým vybavením a bazénem. Prostory jsou zařízeny standardním nábytkem, který je dle finančních možností obce modernizován. Plánována je výměna židliček a stolků, jejichž výška neodpovídá potřebám nejstarších dětí.

Veškeré prostory školy jsou esteticky a pro děti podnětně vyzdobeny. V souladu s umístěním a zaměřením školy jsou preferovány přírodniny. Celková útulnost a čistota prostředí vypovídají o zájmu zaměstnanců o pocity dětí a vytvářejí dětem i dospělým příznivé pracovní zázemí.

V průběhu inspekční činnosti byly plně respektovány zásady psychohygieny. Děti jsou vedeny k samostatnosti v sebeobsluze při hygieně, stolování a oblékání. Mají svobodnou volbu jednání v rámci přijatých pravidel, jsou respektovány jejich osobní potřeby. Vstřícnost dospělých, ale zároveň důslednost v dodržování dohodnutých zásad zcela zjevně nese výsledky v podobě kompaktního, navzájem spolupracujícího a zdravého kolektivu.

Vybavení školy hračkami, pomůckami a tvořivým materiálem je vzhledem k počtu dětí mimořádné. Hračky jsou průběžně obnovovány, při nákupu se zohledňují zkušenosti dětí a jejich přání. Vše je přehledně uloženo v dosahu dětí. Dětská knihovna obsahuje širokou nabídku starších i moderních titulů, k dispozici jsou dětské časopisy. Ke hře a přirozenému učení je často užíváno přírodnin, které si děti nosí z vycházek a ze kterých tvoří spolu s učitelkami vkusné vazby, postavičky a herní koutky.

Prostředí a vybavenost mateřské školy z hlediska funkčního, estetického, bezpečnostního a psychohygienického je na vynikající úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací program školy - Školní kurikulum respektuje obecné cíle předškolní výchovy. Vychází z požadavků Rámcového programu předškolního vzdělávání a opírá se o myšlenky Kurikula podpory zdraví v mateřské škole. Jeho základem je důsledná a upřímná analýza stávajícího stavu s nástinem stěžejních úkolů pro pedagogy, které pak konkrétně řeší Prováděcí plán. Jasně jsou stanoveny základní principy činnosti školy: respekt k potřebám dětí, respekt k prostředí školy, k rituálům a tradicím, nutnost stálého zvyšování odbornosti učitelek. Konkrétní rozpracování záměrů, témat a prostředků přináší Třídní kurikulum a projekt Životní prostředí. Stanovují dílčí kroky, náměty činností, sledují motivační provázanost tematických bloků. Počítá se s aktuálními náměty i se zapojením rodičů do jednotlivých projektů.

Kontrolovaná povinná dokumentace je řádně vedena na předepsaných tiskopisech. Záznamy v Přehledu výchovné práce mají dobrou výpovědní hodnotu o realizaci stanoveného programu.

Třídní kurikulum obsahuje pravidelné hodnocení činností, které je zatím zaměřené více na výsledky dětí, méně na účinnost vlastních metod a forem práce. Z dílčích hodnocení se zpracovává hlubší výroční analýza směrem k dětem, ale nyní již i k učitelkám. Hledají se příčiny i návrhy konkrétních opatření, stanoveny jsou jejich termíny. Zjevné jsou již dílčí úspěchy v cestě za kvalitní evaluací požadovanou Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu inspektované mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Inspekci byly sledovány činnosti spontánní i řízené realizované oběma pedagogickými pracovníci.

Spontánní činnosti

Spontánní hra dětí probíhala v podnětném prostoru celé herny. Připravena byla nabídka činností, které děti mohly využít, všichni však měli právo volného výběru her, hraček i partnerů. Velká skupina si hrála námětové hry vycházející ze situací, v nichž se děti denně nacházejí a jejichž téma je aktuální součástí právě rozvinutého projektu (podzimní práce na poli, sběr brambor, sklizeň kukuřice). Zaujetí a herní invence svědčily o skutečně prožívané tematice. Nabídka hraček (dostatek traktorů, pluhu, skutečné brambory či kukuřice) dokládaly zájem učitelek o kvalitní a smysluplnou dětskou hru. Tvořivost a fantazie, s jakou děti stavěly např. řezačku kukuřice, byla obdivuhodná. Nabídkou atraktivních činností, jako např. tisk bramborovými tiskátkami či prosévání kukuřice byl učitelkami optimálně využit prostor pro přirozené učení a rozvoj manipulačních dovedností. Hra s přírodninami, která je dětem blízká, je cíleně přenášena i mimo mateřskou školu. To dokládá zájem dětí nosit z domova brambory zajímavých tvarů, které budou v závěru projektu využity při akci s rodiči. Učitelkám jde o to, aby spoluprožití tématu s rodiči umocnilo citový prožitek dětí a tím upevnilo získané vědomosti.

V průběhu spontánních aktivit panovala ve třídě atmosféra vzájemné spolupráce a partnerství. Ohleduplnost k mladším, ale také důvěra, se kterou se mladší děti obracely o pomoc ke starším, byla běžným jevem. Podpora samostatnosti a sebedůvěry vynikla i během průběžně organizované svačiny, kdy i nejmladší děti dostaly prostor k přípravě nádobí a potravin. Širokou nabídkou různé zeleniny a druhů nápojů (čaj, džus, mléko, kefir) škola naplňuje principy svobodné volby a tím i pozitivní motivace ke zdravé stravě. Respektováno bylo osobní tempo dětí i jejich potřeba klidné komunikace během stolování.

V průběhu sledovaných spontánních aktivit měly všechny děti dostatek času na plné rozvinutí i ukončení her. Přechod k řízeným činnostem byl proto zcela nenásilný a dětmi vítaný. Nedostatkem byla absence hlubší reflexe, zhodnocení herní činnosti dětmi i učitelkami.

Řízené činnosti

Během orientační inspekce byly realizovány řízené činnosti integrované. Náměty a motivace sledovaných činností vycházely z reálného, dětem blízkého prostředí. Uváděl je komunitní kruh, který děti optimálně stimuloval k verbálnímu projevu, dal jim možnost fyzického

kontaktem s druhými a navodil pocit kolektivního souznění. Se zaujetím a aktivitou pak děti přijímaly impulsy od učitelek a v rámci svých možností se realizovaly. Výrazným prvkem bylo právo svobodného rozhodnutí, ale i zodpovědnosti za své jednání, a také respekt k odlišné volbě druhých („co se mně líbí, nemusí se líbit kamarádovi“). Zjevně se tak posiloval osobnostní rozvoj každého dítěte. Komunikace učitelek s dětmi byla vyvážená. Kladeny byly otevřené, někdy problémové otázky. Děti byly vedeny nejen k poslouchání, ale i k přemýšlení o názorech druhých a přirozenou formou se učily diskutovat. Trpělivost a snaha učitelek dát všem dětem prostor k verbálnímu projevu měly ojediněle kontraproduktivní efekt - ztrácela se svižnost a spád činností.

Pečlivá příprava učitelek a neotřelost pojetí integrovaných činností se odrazila ve výrazném citovém prožitku dětí. Na jeho základě se pak zřetelně uplatňovala fantazie, rozvíjely smysly a posilovala racionální složka. Účinnost zvolených metod a forem byla proto poměrně vysoká. Prvky humoru odlehčovaly navozenou atmosféru tajemna a otvíraly nové pohledy na běžné věci a jevy. Zajímavým způsobem byla činnost gradována a dovedena zpět do reality, čímž se celá aktivita stala smysluplnou. Vhodnými metodami a formami učitelky pracovaly se skupinami dětí různých věkových skupin, i když určité možnosti práce s nejstaršími dětmi zůstaly nevyužité (zejména tím, že byl předem daný model práce s různými materiály). Hodnocení jednotlivých dětí bylo důsledně směřováno k ocenění vlastní snahy a pokroku, čímž byl posilován jejich prožitek úspěchu. Chyba nebyla přeceňována, byla brána jako přirozená součást života každého jedince.

Posouzením jednotlivých oblastí sledovaných v průběhu spontánních a řízených činností, tedy úrovně přípravy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace, organizování a metod práce byla zaznamenána výrazná převaha pozitiv.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Během orientační inspekce byly zaznamenávány průběhové výsledky dětí v oblastech pohybového rozvoje, sociálních a komunikačních dovedností, úrovně fantazie a tvořivosti, poznatků a myšlenkových operací. Stimulace všech těchto oblastí je v programu sledované mateřské školy rovnoměrně zastoupena, zjištěné výsledky dětí odpovídaly jejich věku a schopnostem. Nejvýraznější pozitiva byla zaznamenána v oblasti autonomního chování dětí, ve vysoké úrovni jejich vzájemné spolupráce a schopnosti bezkonfliktního a slušného jednání. Pedagogické pracovnice se zjevně ztotožňují s moderními trendy v předškolní výchově, které jsou směřovány k osobnosti jedince, jeho schopnostem a možnostem. Snaží se dávat dostatečný prostor k všestrannému rozvoji a sebeuplatnění všech dětí.

Realizace vzdělávacího programu, průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce zjištěné v průběhu orientační inspekce byly souhrnně hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. ŠMS/1315/01, ze dne 21.12. 2001 je v souladu se Zřizovací listinou, čj. 04/01, ze dne 24. 8. 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina, čj. 04/01, ze dne 24. 8. 2001

2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. ŠMS/1315/01, ze dne 21. 12. 2001
3. Organizační řád, Vnitřní řád, Provozní řád, Pracovní řád, Rozvrh pracovní doby zaměstnanců, Delegation pravomocí
4. Plán pracovního rozvoje pedagogických pracovníků, přehled dalšího vzdělávání od roku 2001
5. Plán hospitační a kontrolní činnosti, Záznamy o kontrolách a hospitacích od roku 2001
6. Plán provozních a pedagogických porad, Zápisy provozních a pedagogických porad od roku 2001
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
8. Přihlášky do MŠ, Rozhodnutí o přijetí do MŠ - platné pro školní rok 2002/2003
9. Evidenční listy dětí, Přehled docházky dětí ve školním roce 2002/2003
10. Školní kurikulum, Třídní kurikulum, koncepce Životní prostředí
11. Přehled výchovné práce ve školním roce 2002/2003

ZÁVĚR

Mateřská škola Starý Smolivec, okres Plzeň-jih je předškolním zařízením, které již učinilo kroky ke splnění zásad a principů moderní předškolní pedagogiky stanovené Rámcovým programem předškolního vzdělávání. Pedagogické pracovnice chápou priority předškolní výchovy. Jsou si vědomy nezbytnosti dalšího vzdělávání, hledání nových cest realizace výchovně-vzdělávací práce i nutnosti důsledného uplatňování individualizovaného přístupu ke každému dítěti. Nepodceňují důležitost oblasti plánování a průběžného hodnocení realizovaných činností. Dokáží zanalyzovat své nedostatky a zajistit jejich nápravu. Jejich práce je tvořivá a efektivní. Respekt k dítěti a jeho právům, který uplatňují, se viditelně odráží ve vysoké socializační úrovni dětí navštěvujících tuto mateřskou školu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 10. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Marie Jílková

Marie Jílková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Plzeň-jih	29. října 2002	044 212/02-5120
Obec Mladý Smolivec	29. října 2002	044 213/02-5120

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány